

Βοηθητικό σχεδιάγραμμα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16:

Ο περσικός κίνδυνος

Οι Πέρσες ήρθαν σε σύγκρουση με τους Έλληνες.

Μεγάλη εκστρατεία των Περσών (492 π.Χ.) με αρχηγό τον Μαρδόνιο.

Οι Πέρσες υπέταξαν τη Μακεδονία, αλλά ο στόλος τους έπαθε μεγάλη καταστροφή.

Το 490 π.Χ. ο στόλος των Περσών με αρχηγούς τον Δάτη και τον Αρταφέρνη έφτασε στην Ερέτρια και την κατέστρεψε.

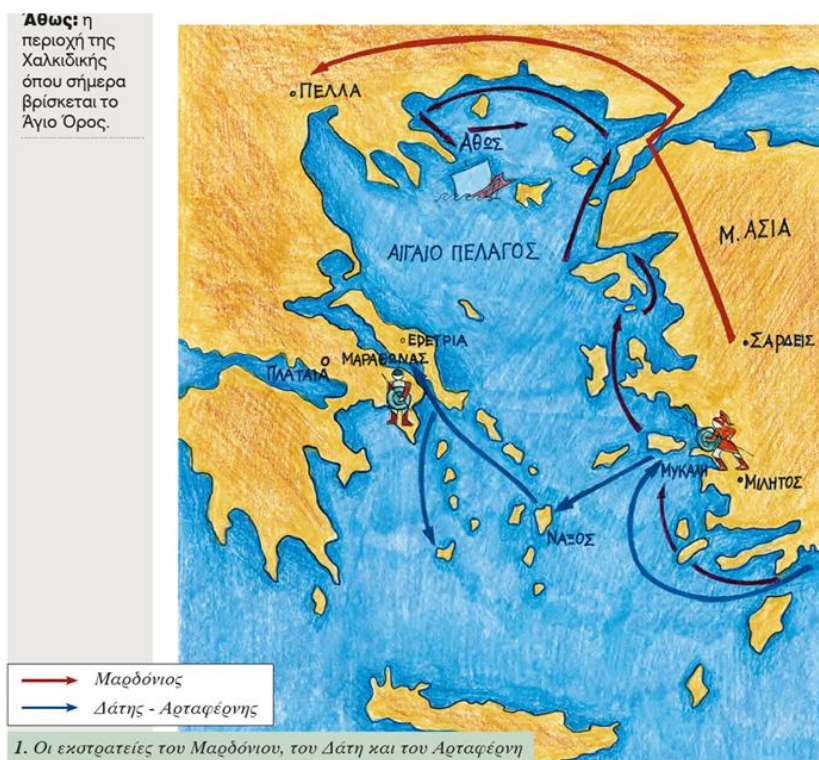
Οι Αθηναίοι αποφάσισαν να αμυνθούν στον Μαραθώνα.

Δέκα χιλιάδες Αθηναίοι και χίλιοι Πλαταιείς παρατάχτηκαν με αρχηγό τον Μιλτιάδη απέναντι από τους Πέρσες. Οι Αθηναίοι πέτυχαν λαμπρή νίκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16:

Ο περσικός κίνδυνος

Οι Πέρσες επιθυμώντας να μεγαλώσουν το κράτος τους στράφηκαν εναντίον των Ελλήνων. Στην αρχή πέτυχαν να υποτάξουν τη Μακεδονία, ενώ απέτυχαν στον Μαραθώνα (490 π.Χ.), όπου γνώρισαν μεγάλη ήττα από τους Αθηναίους.

Την εποχή αυτή οι Πέρσες προσπαθούσαν να μεγαλώσουν ακόμη πιο πολύ το κράτος τους. Ήρθαν σε σύγκρουση με τους Έλληνες. Βρήκαν μάλιστα ως αφορμή τη βοήθεια που είχαν στείλει οι Αθηναίοι και οι Ερετριείς στους Έλληνες της Μ. Ασίας.

Για τον σκοπό αυτό προετοίμασαν μεγάλη εκστρατεία. Στρατός και στόλος ετοιμάστηκαν γρήγορα και με αρχηγό τον Μαρδόνιο κινήθηκαν κατά της Ελλάδας (492 π.Χ.). Ο στρατός πέρασε τον Ελλήσποντο και έφτασε στη Μακεδονία. Ο στόλος έπλεε στο Αιγαίο έχοντας την ίδια κατεύθυνση. Οι Πέρσες υπέταξαν τη Μακεδονία, αλλά ο στόλος τους έπαθε μεγάλη καταστροφή σε θαλασσοταραχή που ξέσπασε κοντά στα παράλια του Άθω. Μετά το γεγονός αυτό ο Μαρδόνιος αναγκάστηκε να γυρίσει στην Περσία.

Άθως: η περιοχή της Χαλκιδικής όπου σήμερα βρίσκεται το Άγιο Όρος.

Ο βασιλιάς των Περσών, ο Δαρείος, αποφάσισε να συνεχίσει τον πόλεμο. Πιο πολύ όμως ήθελε να τιμωρήσει τους Αθηναίους και τους Ερετριείς. Το 490 π.Χ. ο στόλος των Περσών με αρχηγούς τον Δάτη και τον Αρταφέρνη πλέοντας στο Αιγαίο πέλαγος έφτασε στην Ερέτρια και την κατέστρεψε. Στη συνέχεια κατευθύνθηκε στα παράλια του Μαραθώνα, όπου αγκυροβόλησε. Οι Αθηναίοι ανησύχησαν πολύ. Έκαναν σύσκεψη, και αποφάσισαν να αμυνθούν στον Μαραθώνα. Δεν ήθελαν να αφήσουν τους Πέρσες να προχωρήσουν και να φτάσουν στην Αθήνα.

η σύσκεψη: η συζήτηση ανάμεσα σε ανθρώπους που θέλουν να αντιμετωπίσουν κάποιο δύσκολο θέμα.

Δέκα χιλιάδες Αθηναίοι και χίλιοι Πλαταιείς παρατάχτηκαν με αρχηγό τον Μιλτιάδη απέναντι από τους Πέρσες. Ο Μιλτιάδης εφάρμοσε ένα σπουδαίο σχέδιο. Παρέταξε τον στρατό του σε κατηφορικό έδαφος σε μικρή απόσταση από τον περσικό, έχοντας ενισχύσει περισσότερο τα πλάγια της παράταξης. Στο κέντρο έβαλε λιγότερους στρατιώτες.

παρατάσσομαι: ετοιμάζομαι, έχοντας μπει σε παράταξη, να δώσω μάχη.

Οι Αθηναίοι δεν είχαν τόξα. Έπρεπε λοιπόν να τρέξουν για να γλιτώσουν από

τα βέλη. Όταν δόθηκε η διαταγή για επίθεση, **όρμησαν προς τους Πέρσες**, οι οποίοι στην αρχή τους πέρασαν για τρελούς. **Η σύγκρουση έγινε σώμα με σώμα** και σ' αυτό οι Αθηναίοι ήταν καλύτεροι. **Τα δύο άκρα της ελληνικής παράταξης κατάφεραν να νικήσουν γρήγορα και άρχισαν να κυκλώνουν το περσικό κέντρο.** **Οι Πέρσες υποχώρησαν, έτρεξαν προς τα πλοία** και βιάστηκαν να φύγουν. **Οι Αθηναίοι πέτυχαν λαμπρή νίκη.** Ένας στρατιώτης τρέχοντας μετέφερε τη χαρούμενη είδηση στην Αθήνα.

παράθεμα 1 **Η καταστροφή των Περσών στον Μαραθώνα**

Πρώτοι από τους Έλληνες οι Αθηναίοι πολεμώντας στον Μαραθώνα ταπείνωσαν τη δύναμη των χρυσοφορεμένων Περσών.

«Ελλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν».

Σιμωνίδης ο Κείος, επίγραμμα για τους Μαραθωνομάχους

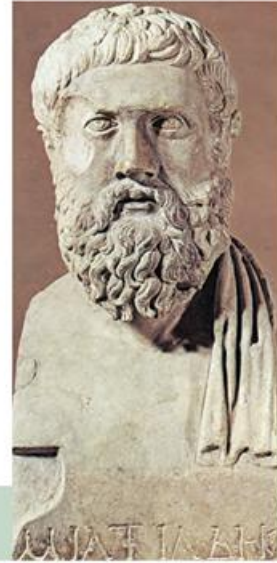
2. Κράνος περσικό που βρέθηκε ανάμεσα στα λάφυρα του Μαραθώνα
(Ολυμπία, Αρχαιολογικό Μουσείο)

παράθεμα 2 Η παθικαριά των Αθηναίων στον Μαραθώνα

Μόλις δόθηκε το σύνθημα, οι Αθηναίοι όρμησαν τρέχοντας εναντίον των Περσών. Η απόσταση που χώριζε τους δύο στρατούς δεν ήταν μικρότερη από 1500 μέτρα. Οι Πέρσες βλέποντάς τους να έρχονται καταπάνω τους τρέχοντας ετοιμάζονταν να τους αντιμετωπίσουν. Πίστευαν μάλιστα πως οι Αθηναίοι θα οδηγούνταν στον αφανισμό, γιατί ήταν λίγοι και δεν είχαν ιππικό ούτε τοξότες για να τους υποστηρίξουν. Τέτοια ταπεινωτική γνώμη σχημάτισαν γι' αυτούς οι Πέρσες. Οι Αθηναίοι, μόλις ήρθαν στα χέρια με τους εχθρούς, μάχονταν με εξαιρετική παλικάριά. Πραγματικά, απ' όσο είμαστε σε θέση να ξέρουμε, πρώτοι αυτοί απ' όλους τους Έλληνες επιτέθηκαν τρέχοντας εναντίον των εχθρών. Και πρώτοι μάλιστα δε φοβήθηκαν στη θέα της μηδικής στολής και των αντρών που τη φορούσαν. Παλιότερα βέβαια και μόνο που άκουγαν το όνομα Μήδοι κυριεύονταν από φόβο.

Ηρόδοτος, *Ιστορία*, ΣΤ', 112 (διασκευή)

3. Μαρμαρίνη προτομή του Μιλτιάδη (Ραβέννα, Αρχαιολογικό Μουσείο)

παράθεμα 3 Ποῦ ἀργά τώρα πια!

4. Ο τύμβος των Αθηναίων στον Μαραθώνα

Οι Σπαρτιάτες έστειλαν δυο χιλιάδες στρατιώτες στην Αθήνα μετά την πανσέληνο. Αυτοί βιάστηκαν τόσο πολύ να φτάσουν, ώστε έκαναν τη διαδρομή Αθήνα-Σπάρτη μέσα σε δύο μέρες. Έφτασαν όμως μετά τη μάχη και ζήτησαν να δουν τους Πέρσες. Εκείνοι τους πήγαν τότε στον Μαραθώνα και τους είδαν. Θαύμασαν τους Αθηναίους, τους έδωσαν συγχαρητήρια για τη λαμπρή νίκη τους και έφυγαν για τη Σπάρτη.

Ηρόδοτος, *Ιστορία*, ΣΤ', 120 (διασκευή)

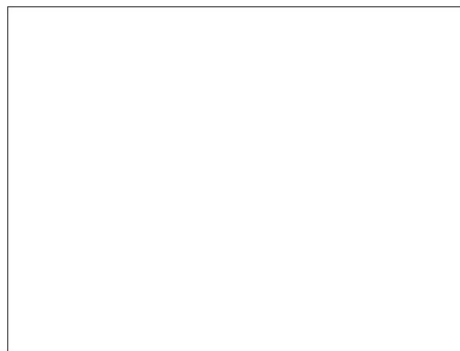
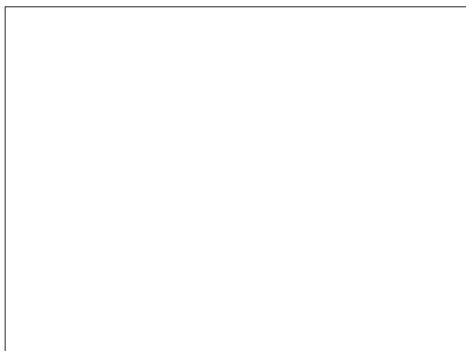
1. Να παρατηρήσεις τον χάρτη. Γιατί οι Αθηναίοι αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν τους Πέρσες στον Μαραθώνα;
2. Ποιοι ήταν, κατά τη γνώμη σου, οι λόγοι που οι Αθηναίοι κατάφεραν να νικήσουν τους Πέρσες; Ποια ήταν τα αποτελέσματα αυτής της νίκης;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16: Ο Περσικός κίνδυνος

1. Να βάλεις τις παρακάτω προτάσεις στη σωστή σειρά:

- 7 Οι Αθηναίοι και οι Πλαταιείς εφάρμοσαν το σχέδιο του Μιλτιάδη και νίκησαν.
- 4 Ο Δαρείος έστειλε στην Ελλάδα τον Δάτη και τον Αρταφέρνη.
- 2 Αρχηγός της εκστρατείας των Περσών ορίστηκε ο Μαρδόνιος.
- 6 Οι Αθηναίοι αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν τους Πέρσες στον Μαραθώνα.
- 3 Ο στόλος των Περσών καταστρέφεται κοντά στα παράλια του Άθω.
- 1 Ο βασιλιάς των Περσών αποφασίζει να επιτεθεί στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
- 5 Οι Πέρσες κατέστρεψαν την Ερέτρια.

2. Ο Μιλτιάδης εφάρμοσε ένα έξυπνο σχέδιο επίθεσης των Ελλήνων κατά των Περσών, γνωστό ως «λαβίδα». Θα μπορούσες, με τη βοήθεια του δασκάλου σου, στις παρακάτω εικόνες να τοποθετήσεις τους δύο στρατούς και να εξηγήσεις πώς εξελίχθηκε η μάχη;

3. Ο αγγελιαφόρος που έφερε το μήνυμα της νίκης στην Αθήνα από τον Μαραθώνα έτρεξε 42 χιλιόμετρα και 195 μέτρα. Υπάρχει κάποιο αγώνισμα σήμερα που να έχει σχέση με αυτό το γεγονός;

...**Το αγώνισμα του μαραθώνιου δρόμου.**.....

.....

.....